

«Мой Полацк, мой выток»

ПА ГАРЫЗАНТА-ЛІ: 3. Папулярны ў XVI—XVII стагоддзях жанр беларускай літаратуры, пачынальнікам якога быў беларускі першадрукар, пісьменнік, асветнік, ураджэнец г. Полацка Ф. Скарына. **7.** «Маленькая радзіма, — // Мой ..., мой выток». З верша Н. Гальпяровіча «Выток». **8.** Адзінка электрычнага супраціўлення. **9.** ... «Аповесць мінулых гадоў». Старажытны помнік культуры, у якім першае ўпамінанне аб г. Полацку адносіцца да 862 года. **11.** «О матчына ... ! Маленства вясна! // Ніколі ніхто мне цябе не заменіць». З верша А. Бачылы. **12.** Рэдкае жаночае імя; у перакладзе з грэчаскай на беларускую мову азначае «дарунак». **13.** Творы фальклору — песні, гераічныя сказанні. **17.** Хваравітае адчуванне холаду. **18.** Буйная прыгожая

кветка ў выглядзе званка. **19.** Высокае і вузкае архітэктурнае збудаванне. **20.** Народны сход у старажытнай Беларусі. **23.** Пра шпіль будынка. **24.** Драўляная пасудзіна для заквашвання цеста. **28.** Вузкая палоска зямлі. **31.** Сімяно ... Духоўны пісьменнік, паэт, драматург, педагог XVII стагоддзя, ураджэнец г. Полацка. Вучыў грамаце сынаў маскоўскага цара, у тым ліку і Пятра I, з яго драматургіі пачынаўся ў Расіі прафесійны тэатр. **33.** Архітэктурны і дэкаратыўны стыль XVIII стагоддзя. **34.** Растворанае ў вадзе рэчыва, якое ўтвараецца пры злучэнні солі з кіслотой. **35.** Полацкая князёўна, дачка першага летапіснага полацкага князя Яраслава Мудрага, бабуля трох унучак — каралеў Францыі, Нарвегіі, Венгрыі.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Поўнаасцо, адразу (перан.) **2.** «Восень тлее, і з лясной глушы // Вецер ... прыносіць гаркаваты». З верша Максіма Танка

«Восень тлее». **3.** Металічнае пакрыццё паверхні абразоў. **4.** Той, хто піша кнігі, стварае музыку. **5.** Парыў ветру. **6.** Падсмажаная лустачка хлеба. **10.** Полацкае ... . Рукапісны помнік пісьмова-кніжнай культуры, створаны ў Полацку ў канцы XII — пачатку XIII стагоддзя. **14.** «Ганарацца Францішкам Скарынаю // ... — яго землякі». З верша З. Куніцкага «Полацк. Гімн гораду». **15.** Чырвоны радок, водступ управа ў пачатку першага радка тэксту; упершыню ... увёў у сваіх творах Ф. Скарына. **16.** «Любіце і шануйце, як святыню, роднае ... , з якім вас літасцівы Бог на свет пусціў». Ф. Ска-

рына. **21.** «І пільна летапіс другі ўжо год пішу: // Старацца ... малыя вываджу». З верша Максіма Багдановіча «Летапісец». **22.** Іншасказальнае апавяданне; літаратурны жанр, які выкарыстоўваў старабеларускі пісьменнік Кірыла Тураўскі. **25.** Тое, што і заклад. **26.** «... Ефрасінні Полацкай». Помнік усходнеславянскай літаратуры XII стагоддзя. **27.** Аб'ява аб спектаклі, канцэрце. **29.** Удача, поспех у чым-небудзь. **30.** Падарунак. **32.** Палаценне.

Склаў Лявон ЦЕЛЕСШ.

г. Дзяржынск.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ПАСКА, АДКАЗЫ:

26. Жыццё; 27. Афіша; 29. Спор; 30. Дар; 32. Род.

Па вертыкалі: 1. Оптам; 2. Пак; 3. Акіта; 4. Аўтар; 5. Імпрэ; 6. Тост; 10. Евангелле; 14. Паланца; 16. Слова; 21. Літары; 22. Прытча; 25. Залот.

Па гарызанталі: 3. Акафіст; 7. Полацк; 8. Ом; 9. Летапіс; 11. Мова; 12. Дарунак; 13. Эпас; 17. Азноб; 18. Лілія; 19. Вэжа; 20. Вена; 23. Іма; 24. Дзэжка; 28. Шнур; 31. Полацкі; 33. Рака; 34. Шчопа; 35. Рагнада.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	6.19	19.57	13.38
Віцебск	6.07	19.50	13.43
Магілёў	6.10	19.48	13.38
Гомель	6.09	19.42	13.33
Гродна	6.35	20.12	13.37
Брэст	6.38	20.10	13.32

Месяц

Першая квадра 29 жніўня. Месяц у сузор'і Шалей.

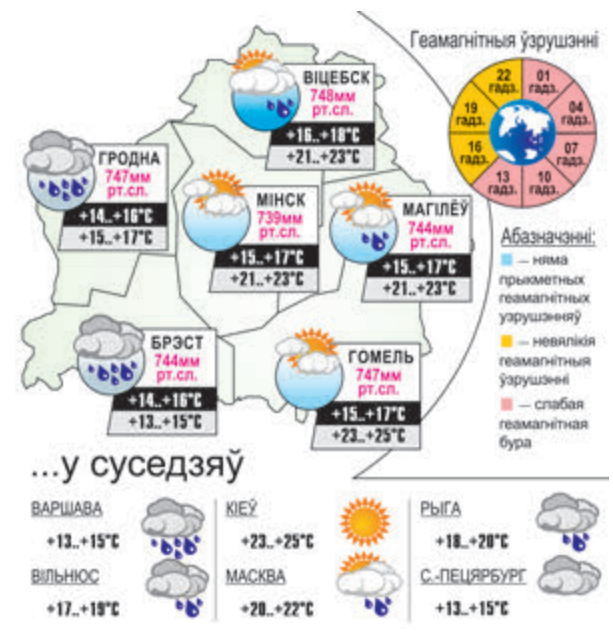
Імяніны

Пр. Самуіла. К. Саламона, Сцяпана, Юльяна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Як адрозніць электрыка ад настаўніка геаметрыі? Папрасіць назваць антонім да слова «паралельна». Электрык скажа «паслядоўна», а настаўнік геаметрыі — «перпендыкулярна».

Жонка — мужу:
 — Вось кажуць, што мужчыны разумнейшыя за жанчын. А ў нас з табой: я лепш вучылася ў школе і ва ўніверсітэце, у мяне вышэйшы IQ, я больш зарабляю... Што скажаш?

— І ўсё ж такі я разумнейшы, таму што я больш удала ажаніўся.

Піва не чай, шклянкі не хопіць.

Дзеці — кветкі жыцця :)
 Сыну пяць з паловай, не есць

мяса. Толькі што падыходзіць і пытаецца:
 — Мне салату робіш?
 — Так (імкнуў спінай прыкрыць інгрэдыенты).
 — Драбней мяса рэж, каб я не зразумеў.

Жаночая фраза «я здымаю бялізну» да вяселля і пасля азначае зусім розныя рэчы.

Даты	Падзеі	Людзі
2 ВЕРАСНЯ		
1799 год — дата нараджэння (г. Пінск або Піншчына) Пятра Іванавіча Вагнера, медыка, мінералага, тапаграфіста, ганаровага прафесара Казанскага ўніверсітэта. У 1819 годзе скончыў Тартускі ўніверсітэт са званнем аптэкарскага памочніка. Вывучаў медыцынскія навукі ў Віленскім ўніверсітэце. З 1828 года працаваў урачом на Урале, дзе праводзіў навуковыя даследаванні. П. Вагнер цікавіўся мінералогіяй. У 1840 годзе ён быў зацверджаны прафесарам мінералогіі і геадэзіі Казанскага ўніверсітэта. Стаў ініцыятарам адкрыцця пры ўніверсітэце мінералагічнага кабінета. Памёр у 1876 годзе.	1918 год — УЦВК заснаваў Рэўваенсавет Рэспублікі (РВСР) на чале з Львом Троцкім. Гэта быў вышэйшы калегіяльны орган ваеннай улады і палітычнага кіраўніцтва арміі, франтоў, флатоў Узброеных Сіл РСФСР і СССР у 1918—1934 гадах.	
1877 год — нарадзіўся Фрэдэрык Содзі, англійскі радыёхімік, член Лонданскага каралеўскага таварыства, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па хіміі. Аўтар тэорыі радыеактыўнага распаду. Памёр у 1956 годзе.	1935 год — нарадзіўся Валянцін Іосіфавіч Гафт, савецкі і расійскі акцёр тэатра і кіно, акцёр маскоўскага тэатра «Современник», народны артыст РСФСР. Здымаўся ў фільмах: «Гараж», «Забойства на вуліцы Дантэ», «Злодзеі ў законе» і іншых, у шматлікіх серыялах. Аўтар вершаў і эпіграм.	
1908 год — нарадзіўся Валянцін Пятровіч Глушко, савецкі вучоны ў галіне ракетна-касмічнай тэхнікі, заснавальнік савецкіх вадкасных ракетных рухавікоў, акадэмік АН СССР, двойчы Герой Сацыялістычнай Працы. Распрацаваны ім рухавікі ўстанаўліваліся на ракетаносбіты «Усход», «Узыход», «Саюз». У 1974 годзе ўзначаліў калектыв, створаны С. П. Каралёвым. Пад яго кіраўніцтвам распрацавалася шматразовавая касмічная сістэма «Энергія—Буран». Лаўрэат Ленінскай і двойчы — Дзяржаўнай прэміі. Памёр у 1989 годзе.	1945 год — Дзень заканчэння Другой Сусветнай вайны. У гэты дзень у Такійскай бухце на борце амерыканскага лінкора «Місуры» прадстаўнікі Японіі падпісалі акт аб безагаворачнай капітуляцыі японскіх узброеных сіл.	

Было сказана

Якуб КОЛАС, народны паэт Беларусі:
 «Але скрыжалі зямлі, дзе запісваюцца казка-праўда і праўда-казка, такія разнастайныя і такія багатыя, што людзі вечна будуць іх чытаць і ўсяго не перачытаюць».